

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינו'ס משלים

הצייר והמראה

והפאקוסט הָיָה כְּמוֹ אֶסְפֵּקְלָרְיָא מְמֵשׁ, שְׁהָיָו יְכוּלִין לְהִתְרַאוֹת בּוֹ כְּמוֹ בְּאֶסְפֵּקְלָרְיָא מְמֵשׁ, וְהֵלֶךְ וְתָלָה וּיְלוֹן לְפָנָי חֲלָקוֹ לְהַפְסִיק בֵּין חֲלָקוֹ וּבֵין חֲלָק חֵבְרוֹ.

וַיְהִי כִּי הִגִּיעַ מוֹעֵד הַקְּבוּעַ שֶׁקְּבַע לָהֶם הַמְּלָךְ, הֵלֶךְ הַמְּלָךְ לְרֵאוֹת תְּבִנַּת מְלֹאכְתָּם אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּאֵלּוֹ הַיָּמִים. וְרָאָה חֲלָק הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוּא מְצִיר בְּצִיּוּרִים נְאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, וּמְצִיּוּרִים שֶׁם בְּחֲלָקוֹ צִפְרִים וְכוּ' בְּדָרְכִים נִפְלְאִים מְאֹד. וְחֲלָק הַשְּׁנַי הָיָה תְּלוּי בְּוִילוֹן וְחֻשֶׁף תַּחְתָּיו, וְאִין רוֹאִין שָׁם מְאוּמָה. עֲמַד הַשְּׁנַי וּפְרֵשׁ אֶת הַוִּילוֹן, וְהַזְרִיחַ הַשֶּׁמֶשׁ וּבָאוּ וְהֵאִירוּ כָּל הַצִּיּוּרִים הַנִּפְלְאִים כְּלָם בְּחֲלָקוֹ, מַחֲמַת שְׁהָיָה שָׁם הַפְּאָקוּסֵט שְׁהָיָה מְאִיר כְּמוֹ אֶסְפֵּקְלָרְיָא.

על-כֵּן כָּל הַצִּפְרִים הַמְצִיּוּרִין בְּחֲלָק הָרֵאשׁוֹן וְשָׂאָר כָּל הַצִּיּוּרִים הַנִּפְלְאִים, כְּלָם נִרְאוּ בְּתוֹךְ חֲלָקוֹ. וְכָל מֵה שֶׁרָאָה הַמְּלָךְ בְּתוֹךְ חֲלָק הָרֵאשׁוֹן, רָאָה גַם-כֵּן בְּחֲלָקוֹ שֶׁל זֶה. וְנוֹסֵף לְזֶה, שֶׁגַּם כָּל הַכְּלִים הַנִּפְלְאִים וְכָל הַקְּרִידְעֻצִּין [רְהִיטִים] וְכוּיֻצָּא שֶׁהַכְּנִיס הַמְּלָךְ לְתוֹךְ הַפְּלִטִין, כְּלָם נִרְאוּ גַם-כֵּן בְּחֲלָק הַשְּׁנַי. וְכֵן כָּל מֵה שֶׁיִּרְצֶה הַמְּלָךְ לְהַכְּנִיס עוֹד כְּלִים נִפְלְאִים לְתוֹךְ הַפְּלִטִין, יֵהְיוּ כְּלָם נִרְאוּ בְּחֲלָקוֹ שֶׁל הַשְּׁנַי. וְהוֹטֵב הַדְּבָר לְפָנָי הַמְּלָךְ וְכוּ'

(וַיִּתֵּר מִזֶּה אֵינִי זוֹכֵר). כָּל זֶה שָׁמַעְתִּי מִפִּיו הַקְּדוֹשׁ בְּעֻצְמוֹ:
(חיי מוהר"ן צ"ח)

מְעֻשָׂה בְּמֶלֶךְ אֶחָד שֶׁבָּנָה לְעֻצְמוֹ פְּלִטִין. וְקָרָא לְשְׁנַי אֲנָשִׁים, וְצָוָה אוֹתָם שֶׁיִּצְיְרוּ אֶת הַפְּלִטִין שְׁלוֹ. וְחֲלָק לָהֶם אֶת הַפְּלִטִין לְשְׁנַי חֲלָקִים. דְּהֵינּוּ, שֶׁמְחַצֵּה הַפְּלִטִין יֵהְיֶה מְטָל עַל הָאֶחָד לְצִיּוֹ, וּמְחַצֵּה הַשְּׁנַי יֵהְיֶה מְטָל עַל הַשְּׁנַי לְצִיּוֹ. וְקִבַּע לָהֶם זְמַן, שֶׁעַד אוֹתוֹ הַזְּמַן מְחִיבִים הֵם לְצִיּוֹ. וְהֵלְכוּ לָהֶם אֵלּוֹ הַשְּׁנַי אֲנָשִׁים. וְהֵלֶךְ אֶחָד מֵהֶם, וַיִּגַּע וְטָרַח מְאֹד, וּלְמַד עֻצְמוֹ זֹאת הָאֲמֻנָה שֶׁל צִיּוֹר וְכִיּוֹר הֵיטֵב הֵיטֵב, עַד שֶׁצִּיר אֶת חֲלָקוֹ שְׁהָיָה מְטָל עָלָיו בְּצִיּוֹר יָפָה וְנִפְלְאָ מְאֹד. וְצִיר שָׁם חִיוֹת וְעוֹפוֹת וְכוּיֻצָּא בְּזֶה בְּצִיּוּרִים נִפְלְאִים וְנָאִים מְאֹד.

וְהַשְּׁנַי לֹא שָׁם אֵל לְבוֹ גִּזְרַת הַמְּלָךְ וְלֹא עִסַּק בְּזֶה כְּלָל. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעַ סְמוּךְ לַזְּמַן הַמְּגַבֵּל שְׁהָיָו צְרִיכִין לְגַמֵּר מְלֹאכְתָּם, הִנֵּה הָרֵאשׁוֹן כְּבָר גָּמַר מְלֹאכְתּוֹ וְאֲמֻנָתוֹ בְּחֲלָקוֹ, בְּצִיּוֹר נָאָה וְנִפְלְאָ מְאֹד. וְזֶה הַשְּׁנַי הִתְחִיל לְהַסְתַּכֵּל עַל עֻצְמוֹ, מֵה זֹאת עֲשֵׂה שֶׁכֻּלָּה הַזְּמַן בְּהֵבֵל וְרִיק וְלֹא חֵשׁ לְגִזְרַת דְּמִלְכָּא.

וְהִתְחִיל לְחַשֵּׁב מַחֲשְׁבוֹת מֵה לַעֲשׂוֹת, כִּי בּוֹדָאִי בְּאֵלּוֹ הַיָּמִים הַמוֹעֲטִים הַסְּמוּכִים לַזְּמַן הַמְּגַבֵּל אִי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן עוֹד לְלַמֵּד לְעֻצְמוֹ וְלַעֲשׂוֹת אוֹמְנוֹת הַצִּיּוֹר, וְלְצִיר חֲלָקוֹ בְּזֶה הַזְּמַן הַמוֹעֵט. כִּי הָיָה סְמוּךְ מְאֹד לְמוֹעֵד הַקְּבוּעַ לָהֶם. וְנִתְיַשֵּׁב בְּדַעְתּוֹ וְהֵלֶךְ וְטָח וְהִטִּיחַ כָּל חֲלָקוֹ בְּמִשְׁיַחַת סְמָמְנִין (שְׁקוּרִין "פְּאָקוּסֵט") [סוג צבע], וְעֲשֵׂה פְּאָקוּסֵט שְׁחוֹר עַל כָּל חֲלָקוֹ.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ה' - מבן מלך שהיה מאבנים טובות

על היהודים שיתפללו שיהיה לו בן, והיו מבקשים ומחפשים את הצדיק הנ"ל ולא מצאו אותו, כי כבר נפטר.

ובקשו עוד ומצאו עוד צדיק גנוז, ואמרו לו שיתן להמלך בן, ואמר שאינו יודע כלל. והודיעו להמלך, ואמר לו המלך גם כן כנ"ל: הלא היהודים בידי וכו', כנ"ל.

אמר לו החכם (הינו זה הצדיק הנ"ל): תוכל לעשות מה שאצוה? אמר המלך: הן. אמר לו החכם: אני צריך שתביא כל המיני אבנים טובות, פי כל אבן טוב, יש לו סגלה אחרת, כי יש אצל המלכים ספר שכתוב בו כל מיני האבנים טובות.

אמר המלך: אני אוציא חצי מלכותי כדי שיהיה לי בן. והלך והביא לו כל מיני האבנים טובות ולקחם החכם והדקם. ולקח כוס יין ונתנם לתוכו, ונתן חצי הכוס להמלך לשותות וחציה להמלכה.

ואמר להם שיהיה להם בן שיהיה פלו מאבנים טובות, והיו בו כל הסגלות של כל האבנים טובות, והלך למקומו. וילדה בן, ונעשה שמחה גדולה על המלך.

והבן הנולד לא היה מאבנים טובות. כשהיה הבן בן ארבע שנים היה יפה תאר מאד וחכם גדול

פעם אחת היה מלך וגזר על המדינה גרוש מעשה במלך אחד שלא היו לו בנים, והלך ועסק בדאקטורים, כדי שלא תהיה מלכותו נהפכת לזרים, ולא הועילו לו.

וגזר על היהודים שיתפללו בעבורו שיהיו לו בנים. והיו היהודים מבקשים ומחפשים צדיק, כדי שיתפלל ויפעל שיהיו לו בנים, ובקשו ומצאו צדיק גנוז, ואמרו לו שיתפלל שיהיו להמלך בנים, וענה שאינו יודע כלל. והודיעו להמלך,

ושלח המלך פקדתו (שקורין אוקאז) אחריו, והביאו אותו להמלך. והתחיל המלך לדבר עמו בטוב: הלא אתה יודע, שהיהודים הם בידי לעשות בהם כרצוני. על כן אני מבקש ממך בטוב שתתפלל שיהיו לי בנים.

והבטיח לו שיהיה לו באותה שנה ולד. והלך למקומו, וילדה המלכה בת, והיתה אותה הבת מלכה יפה תאר מאד,

וכשהיתה בת ארבע שנים, היתה יכולה כל החכמות ולזמר בכלי שיר, והיתה יודעת כל הלשונות. והיו נוסעים מלכים מכל המדינות לראותה, והיה שמחה גדולה על המלך.

אחרי כן נכסף המלך מאד שיהיה לו בן, כדי שלא תהיה מסבת מלכותו לאיש זר, וגזר שוב

בְּכֹל הַחֲכָמוֹת, וְהָיָה יוֹדֵעַ כָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְהָיָה נוֹסְעִים מְלָכִים לְרֹאוֹתוֹ.

וְהַבַּת מַלְכָּה רָאָתָה שְׂאִינָה חֲשׂוּבָה כָּל־כָּף וְנִתְקַנָּאָה בּוֹ. רַק זֹאת הָיָה נִחְמָתָה, בְּאֲשֶׁר שְׂאוֹתוֹ הַצַּדִּיק אָמַר שְׂיִהְיֶה כְּלוֹ מַאֲבָנִים טוֹבוֹת. טוֹב שְׂאִינוֹ מַאֲבָנִים טוֹבוֹת.

פַּעַם אַחַת הָיָה הֶבֶן מְלֶךְ מִחַתָּךְ עֲצִים וְנִקְרָא בְּאֲצָבָעוֹ, וְרָצְתָה הַבַּת מַלְכָּה לְכַרְךָ אֶת אֲצָבָעוֹ, וְרָאָתָה שֶׁם אָבֵן טוֹב, וְנִתְקַנָּאָה בּוֹ מְאֹד וְעָשְׂתָה עֲצָמָה חוֹלָה, וּבָאוּ כַּמָּה דְּאִקְטוֹרִים, וְלֹא הָיוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת לָהּ רְפוּאָה,

וְקָרְאוּ לְמַכְשָׁפִים. וְהָיָה שֶׁם מְכַשֵּׁף, וְגִלְתָּה לוֹ הָאֱמֶת, שֶׁהִיא עָשְׂתָה עֲצָמָה חוֹלָה, כַּנֶּ"ל, וְשִׂאָלָה אוֹתוֹ אִם יוּכַל לַעֲשׂוֹת כִּשְׂוֹף לְאָדָם שְׂיִהְיֶה מְצָרֵעַ. אָמַר: הֵן.

אָמְרָה לוֹ: אוֹלֵי יִבְקֹשׁ מְכַשֵּׁף שְׂיִבְטֹל הַכִּשְׂוֹף וְיִתְרַפֵּא. אָמַר הַמְכַשֵּׁף: אִם יִשְׁלִיכּוּ הַכִּשְׂוֹף אֶל הַמַּיִם, לֹא יוּכְלוּ לְבַטְלוֹ עוֹד.

וְעָשְׂתָה כֵּן, וְהִשְׁלִיכָה הַכִּשְׂוֹף אֶל הַמַּיִם, וְנַעֲשֶׂה הֶבֶן מְצָרֵעַ מְאֹד, (וְהָיָה לוֹ) עַל חֲטָמוֹ צָרַעַת וְעַל פָּנָיו וְעַל שְׂאֵר גּוּפוֹ, וְעַסַּק הַמְּלֶךְ בְּדִקְטוֹרִים וּבְמַכְשָׁפִים וְלֹא הוֹעִילוֹ.

וְגִזַּר עַל הַיְהוּדִים שְׂיִתְפַּלְלוּ, וּבִקְשׁוּ הַצַּדִּיק הַנֶּ"ל, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ, וְהַצַּדִּיק הַנֶּ"ל הָיָה מִתְפַּלֵּל תָּמִיד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּאֲשֶׁר שֶׁהוּא הָיָה מִבְּטִיחַ שְׂיִהְיֶה הֶבֶן מְלֶךְ כְּלוֹ מַאֲבָנִים טוֹבוֹת, וְלֹא הָיָה כֵּן, וְהָיָה טוֹעֵן לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ: הֵאֵם עָשִׂיתִי זֹאת בְּשִׁבִיל

כְּבוֹדִי? לֹא עָשִׂיתִי כִּי אִם בְּשִׁבִיל כְּבוֹדְךָ, וְעַכְשָׁיו לֹא נִתְקַיֵּם כְּמוֹ שֶׁאִמַּרְתִּי.

וּבֵּא הַצַּדִּיק לְהַמְלִיךָ, וְהָיָה מִתְפַּלֵּל וְלֹא הוֹעִיל, וְהוֹדִיעוּ לוֹ שֶׁהוּא כִּשְׂוֹף.

וְהַצַּדִּיק הַנֶּ"ל הָיָה גְבוּהָ לְמַעְלָה מִן כָּל הַכִּשְׂפִים, וּבֵּא הַצַּדִּיק וְהוֹדִיעַ לְהַמְלִיךָ שֶׁהוּא כִּשְׂוֹף, וְשֶׁהִשְׁלִיכוּ הַכִּשְׂוֹף לַמַּיִם, וְאִין תִּקְנָה לְהֶבֶן מְלֶךְ כִּי אִם שְׂיִשְׁלִיכוּ הַמְכַשֵּׁף שְׂעָשֶׂה הַכִּשְׂוֹף לַמַּיִם,

אָמַר הַמְּלֶךְ: אֲנִי נוֹתֵן לָךְ כָּל הַמְכַשְׂפִים לְהִשְׁלִיכֵם לַמַּיִם כְּדִי שְׂיִתְרַפֵּא בְּנִי.

וְנִתְיַרְאָה הַבַּת מַלְכָּה וְרָצְתָה אֶל הַמַּיִם לְהוֹצִיא הַכִּשְׂוֹף מִן הַמַּיִם, כִּי הָיְתָה יוֹדַעַת הֵיכָן מְנַח הַכִּשְׂוֹף, וְנִפְלָה אֶל הַמַּיִם. וְנַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל שֶׁהַבַּת מְלֶךְ נִפְלָה אֶל הַמַּיִם,

וּבֵּא הַצַּדִּיק הַנֶּ"ל וְאָמַר לָהֶם שֶׁהֶבֶן מְלֶךְ יִתְרַפֵּא, וְנִתְרַפֵּא, וְנִתְיַבֵּשׁ הַצָּרַעַת וְנִפְּל וְנִקְלַף כָּל הָעוֹר מִמֶּנּוּ

וְנַעֲשֶׂה מַאֲבָנִים טוֹבוֹת כְּלוֹ, וְהָיָה לוֹ כָּל

הַסְּגֻלוֹת שֶׁל כָּל הַמַּאֲבָנִים טוֹבוֹת:

(הֵינּוּ כִּי אַחַר שֶׁנִּקְלַף הָעוֹר אֲזַי נִתְגַּלָּה וְנִרְאָה שֶׁהֶבֶן מְלֶךְ הוּא כְּלוֹ מַאֲבָנִים טוֹבוֹת, כְּאֲשֶׁר אָמַר הַצַּדִּיק הַנֶּ"ל).

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה ה' מבין מלך שהיה מאבנים טובות

☐ שיביאו לו חכם שיתפלל עליו ☐ שיתפללו שיהיה לו בן 1. מה ענה הצדיק שמצאו? ☐ שיתפלל על המלך ☐ שיהי' להמלך בן ☐ שאינו יודע כלל 2. מה אמר החכם למלך? ☐ שיביא לו כל המיני אבנים טובות ☐ שיביא לו אבן טובה ☐ שיביא לו כל המיני מרגליות שבעולם 3. מה אמר אח"כ החכם מה יהי' עם הבן שלהם? ☐ שיהיה כולו מאבנים טובות ☐ שיהיה לו כל הסגולות של כל אבנים טובות ☐ שתי התשובות נכונות 4. מה ראתה הבת מלכה כשרצתה לכרוך אצבעו של הבן? ☐ ראתה שם אבן טוב ☐ ראתה שם מרגלית ☐ ראתה שם אבנים טובות	א. מה גזר המלך על היהודים? ☐ שיביאו לו צדיק שיתפלל עליו ☐ שיביאו לו חכם שיתפלל עליו ☐ שיתפללו בעבורו שיהיה לו בנים ב. מה ענה הצדיק שמצאו? ☐ שיתפלל על המלך ☐ שכל אחד יתן צדקה ☐ שאינו יודע כלל ג. מה ילדה המלכה אז? ☐ בן ☐ בת ☐ בן ובת ד. מה היתה יכולה הבת כשהיתה בת ד' שנים? ☐ כל החכמות ☐ לזמר בכלי שיר ☐ כל החכמות ולזמר בכלי שיר וכל הלשונות ה. מה שוב גזר המלך על היהודים? ☐ שיביאו לו צדיק שיתפלל עליו

בעומק המעשה

חדש!
ניתן לשלוח המבחן בפקס ולהיכנס להגרלה

מאיזה מידה אנו לומדים במעשה זו להתרחק מאוד?

כמה פעמים גזר המלך? מה גזר המלך על היהודים? ומה עשו היהודים?

תשובות על מעשה ממלך שגזר שמד (2)

איזה לשון שמופיע במעשה זו - נמצא גם בפרשה שבחומש בראשית? ותפועם רוחו בפרשת מקץ

מאיזה מידה אנו לומדים במעשה זו להתרחק מאוד? כעס

היכן מרומז בתהילים "ציצית" ו"תפילין"?

"בְּנִתְקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵימוֹ", - תְּפִלִּין. "עֲבוֹתֵימוֹ", - צִיצִית, - "עֲבָדוּ", זֶה צִיצִית. "בְּיָרְאָה", זֶה תְּפִלִּין. (תהילים ב')

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפי הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com